

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă ese de 2 ori: Joi'a si Dumineca', Foi'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu $\frac{2}{3}$ galbini mon. sunatória.

Anulu XXXVI.

Se prenumera la poste c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacă timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 50.

Brasovu 10 Iuliu 28 Iuniu

1873.

Telegramulu

„GAZETEI TRANSILVANIEI“.

Fagarasiu 7 Iuliu 1873.

Consiliul municipal în sedintă de adi, după introducerea capitanului, a închis siedintă, nefiindu conchiamat în limbă oficială română. Capitanul yoindu a continuă cu fortia siedintă, membrii consiliului, afara de cativa functionari, protestându s'au departat.

Brasovu 9 Iuliu n. 1873.

Cu cata aderintia si adoratiune s'au portat romanii brasoveni, fii suflătesci ai in Domnulu re-pausatului Metropolit **Andrei br. Siagun'a**, dovedesc si solonelulu parastasu, ce se tienă aici Dumineca trecuta in beserică St. Nicolae, unde fiindu invitata de comitetu se astara de facia representante tōte bransiele militari si civili. Unu catafalcu fōrte elegantu representă remasitiile reposatului Archiereu. Dupa cele divine d-lu protopopu Ioanne Petricu tienă o cuventare funebrală serbatoreșca despre viati'a reposatului si meritele puse pre altariulu besericiei sale pana la óra mortii, ér' d-lu directoru Dr. Mesiotă desfasiură in alta cuventare de distinctiune totu de pe amvonu meritele reposatului pre campulu literariu, scolasticu si politico-natiunalu.

Acestea cuventari au datu solenitatii parastasului unu lustru impuiotoriu si cuceritoriu, ér' meritelor reprobatului o reinprospetare de cete mai scumpe reminiscintie pre cumu vomu vedé din cuprinsulu loru. Pana atunci suntemu indatorati a publică:

Reminiscintele dela inmormantarea Exc. Sale Andreiu br. de Siagun'a.

(c.) In rondulu umbrelor maretie ale mariilor barbati nationali trecu in 16/18 Iuniu a. c. umbr'a unui barbatu, ale carui fapte stau in cea mai strinsa legatura cu Istoria besericiei, a patriei si a natiunei nōstre in decursu de unu patrariu de seculu. — Este umbr'a prea demnului si multu meritatului metropolitu **Andrei**.

Amórea si aderintia, care o amu avutu noi brasovenii din cetate si districtu catra acestu barbatu, ne indemnă a luá parte intr'unu numaru considerabil la cortegiulu funebru, a petrece remasitiile pamentesci la loculu de repausu si a versa lacrimi de durere asupr'a mormentului seu. Spre scopulu acesta arangéramu unu trenu separatu invescutu in doliu, care Mercuri dimineatia pe la 9 óre ne puse la gar'a din Sibiu.

Asiediandune apoi in rondu plecaramu spre re-siedivt'a metropolitana.

Linistea ce domniea pe stratele passate precum si vueltulu gelnicu alu clopotelor ne anunciau din departare, ca cortegiulu s'a pus in miscare. Si intr'adeveru ajungundu in piacia — éta ca conductulu tocmai traversa partea de josu a piaci si noi in numaru de yre-o 150 cu standartulu gimnasiu-

lui romanu in frunte ne insiramu in conductulu generalu.

Una impressiune frapanta facu acestu conductu a supr'a nōstra — si dupa pucina reculegere afa-ramu, ca barbatulu acest'a, care in tōte faptele lui a fostu mare, si că ori ce geniu, originalu, s'a ingrigitu si de modulu, cum are se se inmormenteze, — intieleseramu, dieu, ca chiaru si conductulu acest'a eră creatiunea lui. —

Veti dori iubiti lectori, a afa despre splendōrea si grandet'i'a, despre lucsulu si pomp'a unui conductu funebru, cum se face de regula la persoane distinse prin positiunea loru si societatea omenescă si prin rolulu jucatu in viatia? — Nimicu din tōte acestea. Nu resunau nici tonurile duióse si patrun-dietore ale instrumentelor de musica, pentru de a pune in vibrare animile, de a escita simtiemintele de durere si ale scôte din pepturile nōstre; nu vila-via nici fumulu tortialoru impregiurulu carului fu-nebru pentru de a ne intruni simtiemintele si ale tramite cu fumulu in inaltimea eterului; nici nu straluciau sfitele sutelor de preuti, cari mergeau inaintea carului. — Nu — pentru ca marele barbatu, care in viati'a sa privata a fostu unu modelu de resignatiune, a dispusu, ca si dupa mórtē trupului seu se nu i se faca nici o ceremonia, ci se se inmormenteze in simplitatea cea mai mare.

Dér' cine pote impedescă manifestarea spontanea a simtiemintelor nōstre pentru persón'a ce o iu-pimu, o stimamu si o adoram? Ce dispositiuni ne potu retiené de a plange si a manifestă durerea nōstra? Aci orce pedeca, orce dispositiune e zadar-nica. Ca-ci cu tōte dispositiunile facute pentru că inmormantarea se fia simpla, totusi conductulu era imposantu si grandiosu. Multimi de deputatiuni si representatiuni din tōte unghuirile metropoliei nos-tre, tōte autoritatile civile si militare din locu, unu numeru insemnat de preuti si alti fii credentiosi din pregiuru mai dedera odata proba de iubirea, stim'a si aderintia. Miile de ómeni, care parte compuneu conductulu, parte stetéu că privitori ob-servau cea mai frumósa ordine; si misterioasa tacere ce domina in publiculu numerosu, se intrerumpea numai de vueltulu clopotelor si de duiósele cantari ale corului seminarialu.

Astufeliu pasă conductulu piaci'a si strat'a Cis-nadie pana la bariera, unde avea se se disólve conductulu formatu in Sibiu, si scriulu insocitu numai de consistoriulu archidiecesanu, se se expedieze la Resinari; cu tōte aceste o parte insemnata din cei, ce -lu petrecura pan'aci, nu se potea desparti, ci unii ocupandu cele 30—40 de trasuri, puse la dispusetiune; si altii mai numerosi pe diosu intru-ninduse cu banderiile calaretiloru resinarenii formara unu conductu nou, care insoci trupulu mortului pana la Resinari. Eră unu aspectu, pe catu de raru, atatu de patrundietoriu, a vedé pe ómenii, ocupati eu lucrulu campului venindu, ingenunchindu si plan-gandu inaintea carului funebru.

Pe drumulu Resinariloru erau ridicate mai multe arcuri triomfale de verdeatia acoperite cu doliu. Scriulu fù dusu in beserică cea nouă si asiediatu pe catafalculu ridicatul inaintea altariului imbracatu in doliu.

Sér'a se facu priveghiare, si in diu'a urmatore dupa seversirea santei liturgii se esecută servitiulu inmormantarii, la care asistă unu numaru mare de óspeti de tōte bransiele.

Cine pote dă espressiunea simtiemintelor, ce escită acésta scena in animile celor presenti. Una celebritate nationala, una auctoritate politica, unu geniu universalu, regeneratoriulu besericiei nōstre, una persóna cu atata influintia, unu barbatu destinsu cu atatea onoruri de catra cei ce au sértea popo-reloru in mana, si iubitu si stimatu de poporulu seu, acestu barbatu mare incungiuratu numai de cati-va clerici imbracati in stichare negre; — Con-strastulu acest'a, dicu, intre sublimitatea persoanei si intre simplitatea servitiului ne dede cea mai nouă proba despre marirea spiritului seu, ca-ci elu sciu ca si la mórtē sa se storca admiratiunea celor presenti. Siagun'a, care mai nainte se parea, ca iubesc pomp'a si marirea, preferí a fi inmormentatul că unu simplu frate din schitulu celu mai abandonatul — unu simplu monachu se esecute ultimele functiuni besericesci pentru inmormantare. —

Dupa seversirea formelor prescrise, scriulu se redică si se transportă la mormentulu facutu la arip'a drépta a besericiei, si sub cantarile gelnice, esite din pepturile patrunse a le juniloru seminariisti, se afunda in sinulu unei cripte spre eternulu repausu.

Umbra nobila a demnului nostru parinte, pogorâte din inaltimile cerurilor si luminéza ochii spiriitului nostru, ca ratacumu prin intunerecu. Tu, care in viatia pana la punere in mormentu ai fostu unu modelu de omu cu virtuti rari, fă că se -ti urmamul esemplile tale, se fimu totu-deauna consciu de consilieile tale, — că asiá se ne aratamu demni de

„Eterna memori'a Ta!!!“

Dr. IP . . .

Primirea Domnitorului Romaniei Carolu la curtea imper. Austriei fù cu distinctiune la tōte occasiunile. Cumnat'a imperatului nostru, archid. Mari'a fiendu metusia Dómnei Romaniei, relatiunile de rudenia la intimitate. Dupa prandiu datu imper. Germaniei in 29 Iuniu archid. Ludovicu Victoru a datu prandiu pr. Carolu, apoi Mai. Sa ia intorsu si visit'a de sanetate buna in uniforma. Carolu a plecatu apoi la cur'a de bai in Germania, dupa ce va cerceta si pe Dómna la Neiwied. „Monitoriulu“ despre receptiuni, dice, ca „toti romanii suntu in adeveru lingusiti si recunoseatori pentru onorurile facute suveranului loru, ca prin acést'a se inlesnesc mai multu stabilirea de bune relatiuni intre dōue tieri vecine, cari au interese a fi in buna cointeligere.“

Intr'aceea una din diariale Romaniei tienu, ca primirea asia caldurósa fù mai multu din relatiuni familiare de rudenia; ér' apoi c. Andrássy n'a voitú neci macaru a intórcé visit'a d. Carolu, ceea ce indignă pe romani asupra ingamfarii maghiare. Dér' se indignéza si mai multu cetindu in „Ung. Lloyd“, ca maghiarii punu atatea condițiuni in pretiu de amicitia cu Romani'a, precum și d. e. ca numai cu pretiulu renunciarei Romaniei de viatia economica nationala in favórea economiei nat. maghiare se apromite amicitia, despre care Lloyd in finea articului respectiv dice: „Amici-t'a séu dusmani'a nōstra trebue se depinda dela deslegarea cestionei acesti'a, adeca, că Romani'a pe terenulu economicu nationalu se se lapede de interesele sale in favórea economiei nationale maghiare. Altufeliu statele mici trebue silite si cu fortia la imprimirea misiunei loru naturale si asia, dice totu

Lloyd, numai unu tractatu comercial ar' poté oferi Austro-Ungariei midiulocé de presiune in conta Romaniei. Mai pe facia nu vorbesce neci unu pansiadiu. —

In Pest'a s'a finit u diet'a amananduse pana la 10 Noembre. Avemu a relata numai interpellatiune d. dep. Dr. Hodosiu in caus'a oprirei „Romanului“ pe teritoriul Ungariei si propunerea D. sale in sied. din 24 Iuniu, prin care pretende a se vota si sums de 7625 fl. ce o sau naseudenii pe anu pentru munti, dupa contractulu celu facura cu erariulu, care suma fù puse in extraordinariu de ministeriu d'er' se scose afara de catra comisunea financiaria, ca cumu contractulu ar' fi cu valore; diet'a n'a primitu propunerea dlui Dr. Hodosiu, cu tota ca a sprigini si d. Ioachimu vedi mai injosu.

Protocolul

siedintie II. din 2 Iuniu a congressului archidiocesanu gr. c. alu Albei-Iulie si Fagarasiului, convocatu pre 1 Iuniu 1873 in trebile scolare archidiocesane

5. La 9 ore antemédiane membrii congressului adunati in sal'a resiedintie vechie metropol. prin una deputatiune invita pre Exc. Sa p. metropolitu — presiedinte la siedintia, carele venindu si deschidiendu siedint'a inainte de tota face a se da prin notariulu Silas'i citire protocolului siedintiei prime,

care cu pucine modificari se verifica.

6. In legatura cu autenticarea protocolului d. Lud. Ciato propune, ca de gracie cuventulu de deschidere alu parintelui metropolitu atatu cu respectu la momentositatea estui congressu, in midiuloculu referintielor nòstre de adi, catu si la datele, ce le contine despre starea-ne actuale besericësa-scolaria, posiede valore istorica neperitoria, acelasi in intregu cuprinsulu seu se se alature acestui protocol; — aceasi cere d. I. M. Moldovanu cu privire la respunsulu d-lui G. Baritiu datu la cuventulu metropolitanu la deschidere. Aceste propunerii sprigionite prin mai multi oratori

se primescu cu unanimitate; d'er' dupa ce d. G. Baritiu dechiiara in facia congressului, ca cestiuat'a cuventare n'a avut'o si nu o are scrisa, se achide aici (sub C) numai cuventulu de deschidere presidentialie.

7. Presedintele comisiunei verificatorie G. Baritiu anuncia, ca comisiunea verificatorie si-a implutu insarcinarea, in urmarea carei reportoriulu comisiunei d. Aleandru Micu -si prelege reportulu. Li se afla alegerile facute in ordine si deci se verifica in cerculu elect. I alu A.-Iulie, Aiudului, si Bistrei: d. protop. Simeone Balintu ca represintante beser., d. adv. Iosifa Crisanu ca repres. secularu; de alu doile represintante secul. se alesese d. jude reg. Iosifa Popu, d'er' alesu fiendu si in cerculu XI, resemnà mandatulu din acestu cercu; — in cerc. II alu Blasiului, Armeniloru, Bagaului si Cutului: d. prof. Ioane M. Moldovanu r. b., d. presiedinte de sedri'a orf. Basiliu Duc'a r. s. si d-lu Axente Severu represintante secularu; — in cerc. III alu Cichindealului, Ibafaleului, Mediasului si Sibiuului: d. protop. Ioane V. Rusu r. bes., d. directoriu de cancellaria Stefanu Ladai r. secul. si d. bibliotecariu alu Asociat. rom. transilvane Ioanu Cretiu r. s.; — in cerculu IV alu Fagarasiului: d. vicariu Aleandru Micu r. b., d. directoriu de fabrica G. Baritiu r. s. si d. adv. Ar. Densusianu r. s.; — in cerculu V alu Alecușului, Biei, Iernotului, Siomfaleului si M. Uiorei: d. presiedinte de sedri'a orf. Basiliu Moldovanu r. s. si d. jude procesuale Bas. Bianu r. s.; alegerea represintantelui beser. este atacata; — in cerculu VI alu Ludosului, M.-Osiorhejului, Pagacelei si Vaidacutei: d. parocu Ioane Boieriu r. b., si d. jude procesuale Basiliu Mog'a r. s.; — in cerculu VII alu Giurgeului, Ciucului, Odorheiului si Trei-scaunelor: d. protop. Aleandru Boieriu r. b., d. magistratu postale Ioane Aurantu r. s. si d. cantoriu Ign.

Siolmai r. s.; — in cerculu VIII alu Faragaului si Reginului: d. protop. Mich. Crisanu r. b., d. Dr. in medic. Nic. Stoi'a r. s. si d. subjude reg. Marcu Cetatianu r. s.; — in cerculu IX alu Catinei, Cosiognei, Palatcei si S. Martinului de-campia: d. protop. Ioane Moldovanu r. b. si d. consiliariu la curtea suprema de comptabilitate Iosif Hosszu r. s.; — in cerculu X alu Clusiu si Derjei: d. protop. Gabr. Popu r. b., d. secretariu gub. Lad. Vaida r. s. si d. adv. Aug. Munteanu r. s.: — in cerculu XI alu Margaului, Milvanului si Morlacei: d. prof. de universit. Greg. Silasi r. b., d. jude r. Iosif Popu r. s. si d. practicantu advocat. Ioane Porutiu r. s.; — in cerculu XII alu Ariesiului, Beiului, Pocegei si Turdei: d. profes. gimn. Nic. Solomonu r. b., d. capitancu Bas. Popu r. s.; — pentru corpulu profes. alu normeloru din Blasiu se verifica d. prof. Georgiu Munteanu; — pentru corpulu profes. alu institut. preparandiale din Blasiu d. prof Petru Solomonu.

8. Marea majoritate a membrilor congressului fiendu verificata, membrii buroului provisoriu dimisiunedia si congressulu procede la constituirea sa.

La invitarea Exc. Sale p. metropolitu-presied., se alege si unu v.-presiedinte din partea secularilor in persón'a d-lui Georgiu Baritiu; d'er' de notari se aclama fostii notari provisori Greg. Silasi, Iosif Popu si Ar. Densusianu.

9. Congressulu estumodu constituut iea inainte de tota in discusiune alegerile, in orce modu contestate au defectuose. Anume in cerculu electoral V credintiunalele de represintante beser. se produsese d. Iac. Castorianu, pre carele d. protop. comisariu respectivu prin doue voturi ale sale -lu ajutase la majoritate contra d-lui Zach. Branu; d'er' alesiloru Ludovicu Ciato in cerculu VII si Iacobu Moga in cerculu IX credintiunalele, parte uitata a casa parte tramise dejá incocé, nu le sosise inca. Dupa desbateri mai amenunte, la cari participara membrii Iosif Popu, Ar. Densusianu, Iosif Hosszú, Iosif Crisanu si altii, congressulu judecandu cele doue voturi ale protopopului-comisariu din cerculu V de nelegalminte date si altufeliu de nule, acceptăda propunerea comisiunei verificatorie si verifica pre Zach. Branu contr'a lui Iac. Castorianu; d'er' incatul pentru dd. Lud. Ciato si Iac. Mog'a considera de indestulitoria complenire a credintiunilor alaturatele sub E) protocole electoralni, sosite la scunulu archiepiscopescu, si pre basea acestor'a -i dechiiara de verificati.

(Urmare.)

Vien'a. Expositiunea porturilor romanesci in Ungaria. Catalogulu obiectelor expozitionei ungurene inca nu s'a publicatu si nici nu se scia, candu voru fi gata cu elu; d'er' si dupa ce se va publica, cati romani ilu voru avea si cati ilu voru pricepe in limb'a maghiara? In dilele trece amu observatu, ca poporul romanescu din imperiu este forte pucinu si reu representatu la expozitionea universale. Pentru ca se nu creda cineva, ca vorbescu din nu sciu ce alte motive, si in casu candu nu vei fi primitu dela altii vreo descriere mai exacta, te rogu ca se dai locu in colónele „Gazetei“ inca la acesta.

Intrandu prin portalulu meridianale alu minunatei Rotunde, si apucandu apoi in drépt'a de a lungulu prin galeria principale austriaca, ramurita de alte 18 galerii laturali totu austriace, ajungi la cele doue galerii ungurene. Din centrulu acestor'a se apuci érasi in drépt'a, de unde vei esi, in una curticica coperita cu scanduri, ca una siatră mare de tergoveti armeni seu sasi. Acolo in partea de susu vei afla representata pe Croati'a si Slavon'a intr'unu modu catu se poate mai modestu, er' in partea inferiore de alungulu paretilor de scanduri si in midiulocu in nesce dulapuri seu armari lungi si inalte vei vedea inscriptiuni unguresci ca acestea: A magyarok házi ipara. „A magyarországi szászok házi ipara. A Magyarországi

Szlávok házi ipara. A Magyarországi Románok házi ipara, adeca: Industria domestica (de casa) a romanilor din Ungaria.“ Acuma se vedem ce vomu afla sub acestu titlu familiariu si atragatoriu in partea romanescă.

De asupra, in midiulocu, unu portretu aprópe in marime naturale, alu unei fete de romanu, care indata la prim'a vedere iti spune prin unu subrisu si cautatur'a vivace, ca este romana adevărată. Ea sta la fontana, cu cof'a (bot'a, donita') pusa sub sifotu, din care curge apa, se ocupa inse cu legarea panticelor care se desfacusera dela Peru. Faci'ai camu ochisia, rosiora, ochi negri ca si sprincenele si perulu, in capu cu machrama de tergu, legata usioru si cochetu, la gutu patru siruri de margele si ceva monete, camasia cu fodori cusuta cu arnicu, ca in diverse parti ale romaniei, peptariu de pele cusutu si chindisitu incarcatu de flori si figuri, catintia camu totu ca la Ardealu, semenă inse si cu cele italiane din pregiurulu Romei, d'ela brău dependu doue pantice forte late, ca si cele din cositia, in catu se pare ca pictorul a voit se arate cu acelea, ca fetita este din vreuna familia de cele mai avute. Subscrisu de desubt: Kovári E. 1873. Multiamita dului E. Kovári. De aci incolo in unu dulapu mare, din midiulocu, apoi de alungulu paretelui pe una mésa lunga si pe pariete vei mai afla (in cifre aproximative, ca nu se potu numeră bene). Vre 35 sterzarie, in desemne său figuri diverse, vre 80 catintie (zadie pe slavon., pe alocurea fote), unele prea frumosé, adeca nu prea incarcate ci lucrate cu gustu, ca vre 40 covora (numite si scortie in Rom., tapete) de lana, cateva din ele cu desemne prea placute; vre 10 parechi de desagi si nesce straisti de piele; 4 galantarie său dulapuri mici asiediate pe mésa lunga coperite cu sticla, pline cu maneci si bratiare (asia numite ciupage, partea dela pieptu a iiei femeiesci), si cateva barbatesci cusute care cu arnicu, care cu metasa, d'er' unele pense suntu forte grise, ca de saci, potea se remana pe unde au fostu si se fia adusu aici numai pensa frumosă de fuior; suntu si camesi intregi, d'er' nu sciu cate, ca stau prea botite si motitolite, nu le prea poti numeră. Cersei, coliere, ace de Peru suflate cu argintu său cu aur. Mai incolo vre 14 cingatorie său brane de lana in desemne diverse, nesce cojocă si vre 8 peptarie lungi de piele, cusute in colori, d'er' nu sciu cu ce, ca suntu acatiate forte susu si nu me ajuta ochii asia departe; 1 gluga, 1 sumanu alb; 5 sierparie de piele, parte simple, parte cusute cu lana; nesce motore de lana vapsita, inse totu lana ciurcană; unu valu de panura; nesce cisme forte proste si vre 3—4 parechi de opinci; 1 cimpoi de piele; pucine lucruri de mesariu, mai multe inse de dogariu si de lingurari; vre 10 fluiere, pipe, tievi de pipa, téca cu cutiete; 3 rogojini, furca, grebla stricata; in fine — circa unu caru de óle. Unu caru de óle proste dela Banatu si Ardealu la Vien'a, ca se faca concurrentia porcellanelor de Anglia, de China si Japonia.

Atata e totu. Acuma se judece ori-care cunoscere pe romani si pe romane, déca aceasta si numai aceasta poate se fia industri'a domestica a lor. Se poate ca unele lucruri esite din mani romanesci s'au stramutatu si amestecatu in industri'a cea mare, civilisata a Ungariei intregi. Asia d. e. amu cautatu preste frumos'a si arteficiós'a sculptura (usia imperatésca de altariu) a parochului A. A. dela Brasovu si n'am aflat'o nicairi. De ar' fi inse 100 de obiecte romanesci pitulate pe airea, adeca afara din collectiunea ethnografica si domestica, totusi aceasta collectiune ar' fi adevărată sesacia. Dreptu ca nici celelalte collectiuni domestice nu suntu bogate de locu; d'er' cumu venu la industri'a maghiara tieranescă, populară, tapete de fabrice, dentelle de Bruxella, veluri fine transparente si gaziruri de care nu a facut nicio unguróica in viat'a sa, apoi cojocă cusute său chindisite cu flori si cu figurii cu ratu ca cele romanesci? Si deunde la sasóiele din Ardealu atata tiesetura si cusetura cu arnicu rosu?

Déca ungurenilii au avut placerea se faca si

expositiuni de industria domestica, popularia, atunci acea treba nu avea se fia lasata in voi'a intemplantare si la grija unui omu particulariu ca Xanthus s. a. Cautati ce a facut Turcia, Russa, Egipci, Tunis chiaru si Romani'a in respectul acesta; numerati figurele plastice cate reprezinta pe diversele popoare, industri'a si modulu vietuirei loru si veti afia reprezentati pana si pe Chirghisi si pe Samoiedi, parte mare din Asi'a si diu Afric'a. Acum se studia etnografulu si fisiologulu, pedagogulu, politiculu si ostasiulu. —

Cuventulu lui Ioachim Muresianu in siedinti'a dietei din Pest'a din 24 Iuniu nou 1873 in caus'a proprietatilor dela Naseudu.

In obiectulu de facia, spriginescu proiectulu regimelui.

Lu partinescu pentru ca afu destulu de motivata primirea intre venitile extraordinari ale sumei de 7625 fl. v. a. ca o positiune, ce are se intre dela cele 44 de comunitati granitieresci a le districtului Naseudu, dupa contractu.

Déca voiu a face ca se mi se auda cuventulu, o facu numai pentru ca se intregescu motivarea sociului meu a deputatului, care tocma a vorbitu. De si numera acesta onorata camera representativa intre membrii sei de acei, cari nu cunoscu acesta causa, totusi din incidentele de facia voiu a areta numai in trasure generali starea causei si resultatulu ei finale:

Nu cugete nimene, ca intru acestu obiectu regiminele a datu ceva comunitatilor districtului Naseudu.

Nu le a datu nemica, ci le a lasatu numai aceea, ce a fostu mai inainte in posesiunea acelora comunitati, ba ce a fostu si in proprietatea loru, fiindu facuta inscrierea in cartile funduari pe numele loru mai de o suta de ani.

Regiminele dinainte de 1867, a esmisu o comisiune pentru regularea posesiunii in districtulu Naseudului. Acea comisiune a lucraru fara scirea si fara invoiarea consiliului guverniale de atunci si a datu nisice decisiuni, cari nu au ajunsu a fi executaveri nice candu.

In urm'a acestei, comunitatile districtului Naseudu se au adresatu catra consiliulu guberniale de atunci, ca se suscpea caus'a din nou.

Guberniulu provincial a reasumtu lucrulu si a reportatu la ministeriu, cumca decisiunile comisiunei ce a fostu esmisa in acesta causa, nu se potu esecutau si asia ar' fi ca tota caus'a se se puna pe altu terenu. Fiindu ca lucrulu nu se a resolvit curundu, comunitatile districtului Naseudu au fostu silite a da la dieta rugaminte care precum a adusu aminte amiculu meu, deputatulu Iosifu Hodosiu, se a si pertraptatu iu 2 Aprile 1868 in siedinti'a a 210-lea si s'a impus ministeriului, ca acesta causa se o iee in distinsa consideratiune, si se o resolue in intielesulu legilor.

Dupa parerea mea si dupa opinionea aceloru, cari cunoscu caus'a, regiminele mai bine nu o a potutu, ca nu a avutu base de a o resolve, in favoarea sa de catu asia ca, spre a nu se mai maltrata comunitatile districtului confiniariu cu pertraptari si a nu se mai insarcină cu spese mari, a pasit u la invoiela cu acele comunitati.

D'er' acesta pace dupa a mea parere intru adeveru uu pentru comunitati e mai favoritoria, ci pentru erariu, pentru ca erariulu acolo, unde dupa lege si dupa practica dreptului, nu a fostu in dreptu a pretinde nemica, totusi a esoperatu ore-care venitul. er' pe comunitatile districtului granitierescu se a mulcomitu intru atat'a, intru catu pe unii privati cu pretensiunile loru intipuite, i-a indreptat pe calea legei civili ordinari.

Inse eu asia credu, ca fia-care civile alu patriei are dreptu a cere, ca acel'a; care pretinde ceva dela posiedatoriu; dela unulu, care folosesce posesiunea eschisive mai de una suta de ani; acel'a, dicu pretendintele, care nu e in folosintia, se se indrepte pe calea legei ordinaria.

Astufeliu déra a lucratu dupa lege, candu a vinitulu anuale de 7625 fl. v. a. in sirulu venitelor statului.

Guberniulu a implinitu numai aceea, ce a fostu detoriu se faga, de orece invoiela de sub intrebare, in Iuniu a anului trecutu s'a si esecutatu, catu se a potutu mai serbatoresce, cu tota ca nu a fostu, ce se se predè, pentru ca a fostu in manile districtului granitierescu, prodarea inse s'a facutu si in forma.

Acum intrebu eu pe ori si cine, ca ore ce scopu a avutu comisiunea financiare permisintre, candu ea, in contra conclusului dietei din 10 Martiu 1873, a luat in motivarea s'a: „ca preste totu, spre cercetarea acestei cause, s'a emis o comisiune“?

Acesta nu e adeveratu de orece camer'a representativa, a otarit u atunci se se esmita o comisiune: „spre a se orienta mai pe largu din acte si spre a vedea actele“, prin urmare nu spre a cerceta tota caus'a, pentru ca acesta ar' involve in sine presupunerea, ca dieta ar' ave dreptu de a se mestecă in caus'a de dreptu privatu.

Dupa a mea parere, pozituna acesta a regiminelui se poate accepta pentru ca nu olterea esmiterea comisiunei.

Déca onorata camera va si primi projectulu regiminelui totusi prin aceea nu se schimba lucrulu intru nemic'asi déca cineva vré se se informeze mai pe largu, o poate face aceea atunci, candu scriptele voru fi puse pe mas'a dietei.

Me asiu rug'a déra de onorata camera, ca pentru mulcomiree districtului granitierescu, se binevoiesca a accepta acesta positiune asia, dupa cumu o a substernutu regiminele, cu atatu mai vertosu, cu catu ca in dilele trecute, candu se pertraptara mai multe obiecte de aceste de a le confinielor militari si onorata camera representativa a aratatu forte mare aplecare de a lua in consideratiune cererile confiniului militare, d'er' cea de facia nu e numai cerere a confiniului militare, ci e si intenziunea regiminelui.

Partinescu projectulu regiminelui.

Gu acesta dete atatu diet'a, catu si regimulu érasu dovada catu de consecinte si in unire procedu acolo, unde o propunere catu de inocinte se face din partea vre unui romanu.

Ba ministrulu de financa se lepadă chiaru si de projectulu seu si primi alu comisiunei centrali finanziari si asia la votare cadiu propunerea lui Hodosiu spriginita de Muresianu pentru regim si se primi propunerea comisiunei finanziari in contra regimului

Naseudenii inse voru face tare intieptiesce, déca cele 7625 fl. v. a. le voru depune la judecatoria spre onónea dietei si ocarmuirei sale. Mai merita ore ungurii vre o schintea de incredere?

DISCURSULU

tienutu la inmortarea lui ALEXANDRU IOAN I. de N. D. Ionescu.

(Capetu.)

Alexandru Ioanu, in catu a vietuitu, n'a avutu unu cuventu de amaratiune pentru armata, si noi cari aci ne asociam la doliulu Mariei Tale, buna Domna, si cari nu suntemu veniti spre a da laude deserte séu a face panegirice vane, suntemu aci pentru a ne da séma de ceea ce avem de facutu, ca asemenea lucruri durerose se nu se mai intimple. De aceea ne punem acesta intrebare: Ce invetiatura avem a trage din returnarea alesului dela 5 si 24 Ianuariu. Fiindu ca misiunea lui Alexandru Ioanu nu a fostu indeplinita, a fostu intrerupta, fiindu ca generatiunile actuali suntu datore se urmeze calea deschisa de elu: de aceea ómenii de statu si marii nostri cetateni, trebue se mediteze profundu asupra caracterului acestui Domnu conscientiosu si intregu, si mai pre susu de totu se puna in evidenta, se faca se se védia de tota lumea, cumu Principele patriotu au pastrat si dupa caderea sa acesasi demnitate, care au avut'o catu au statu pre tronu. Noi nu suntemu aci partisani, ómenii de casa ai lui, suntemu representantii natiunii recunoscatoru, standu in genuchi de'naintea unui cadavru pre care trebue se-lu sanctificamu.

Candu Alexandru Ioanu, ca alesulu adunarilor suverane dela 1859, si a propusu se realizeze dorintele generatiunii séle, dorintele Adunarilor consultative din 1857, elu a intielesu ca avea a se lupta cu multe si mari difficultati, si de aceea incongiurandu-se insusi de ómeni liberali si energici, a facutu acte de energia. Déra nici acele acte de vigore nu le potem arunca tota lui Alexandru Ioanu omulu reservat, omulu prudent: ca-ci déca a facutu lovitura de Statu este, ca generatiunea sa i-a dictat'o. Asia déra cu totii trebue se purtam crucea de 2 Mai, era nu numai acel'a care a fostu atunci expresiunea generatiunii séle.

D-loru, este greu pre marginea mormentului de a judeca unu principie, este mare indrasnala din parto'mi de a o face; déra cu tota aceste tribue se o facem. Ve aduceti aminte ca Egiptenii tieneau

in midiuloculu lacului loru faimosu multe dile pre regii loru si ii certa si'i judeca morti, inainte de a le acorda inmortarea, si dupa acesta chiaru, se facea ultima judecata, si pentru acesta avea cuvinte puternice; dintre care unul ni se pare ca se aplică si la domnia nostra poporala. Si acesta este: ca celu ce exercita puterea trebue una-data se dè séma si pre lumea acesta.

Principale Cuza era incarnatiunea generatiunei séle care aspira la libertate, si totu una-data, investit cu increderea si taria de a face binele ce nu se poate efectua de catu prin energia. Asia déra éta esplicarea pentru ce Alexandru Ioanu a facutu acelu actu de energia, de au luat asupra-si dictatura pre unu tempu. Trebue se recunoscemua ca directu séu indirectu mai cu totii l'amu impinsu. Déra trebue se marturimu, ca nu era elu mai putinu de catu altii devotati legalitatii, ca nu era elu sustitorulu egalitatii mai multu de catu alu libertatii. La intrebarea acesta delicata déra elu a sacrificatu libertatea pentru egalitate? Responsulu este scurtu. Elu singuru dela sine n'a facutu reu, n'a cadiutu de catu in erorile generatiunii séle. Elu a inceputu la 1857 a fi representantele natiunii in divanulu ad-hoc, si candu acele adunari au exprimat dorint'a loru. Elu -si a disu, impreuna cu multi, ca cu greu va fi a se inaltia la putere unul, care se represinte deplinu pre toti: si atunci au fostu din acei cari au exprimat idea ca e bine se aducemu unu principie strainu, carele se fia Domnulu constitutionalu cu autoritate, ca-ci acelui'a nu i se va imputa ca este omulu unei clase séu alu unui partit.

Alexandru Ioanu pana la cea dupa urma suflare a remasu creditiosu acestei idei. Inse candu s'a suitu pre tronulu Moldovei la 5 Ianuariu 1859, pre acelu tronu unde predecesorulu seu, neuitatulu Domnulu Grigorie Ghic'a lasase atatea amintiri bune, Alexandru Ioanu a disu, ca va tine domnia ca unu depositu pana ce poterile Europei voru acorda Principalele constitutionale dupa dorintele divanului ad-hoc.

Ce insemnăza acesta?

Unu Domnu care-si scurteaza singuru terminulu dominirii, ca-ci elu era alesu pre vietia, ore nu-si expune insusi principiulu autoritatii séle? Ore nu face elu una gresie, nu cade in ratacare, candu din chiaru momentulu inaltiarei séle pre Tronu, slabeste insusi tari'a originii séle? Déca in 20 de dile Europa ar' fi datu Romanilor unu Domnu strainu, de buna séma ca alesulu Adunarilor romane ar' fi depusu Corón'a! Vedeti unu Domnu, care in locu se se proclame ca va se domneasca catu va trai, dice: renunciu la Domnia indata ce dorit'a fericire a patriei se va poté face prin unu Domnu strainu? Ce lucru minunat in adeveru! Vedeti pre Alexandru Ioanu standu pre Tronu ca frandi'a pre apa, si cu tota acestea indeplinindu lucruri neperitorie! Elu era numai unu simplu depositaru alu coronei, si cu tota acestea facea acte, lucra fapte, pre care chiaru antagonistii sei le proclama astazi de cele mai mari. Le facea, Domniloru, tocmai pentru ca nu avea nici interesu dynasticu, nici orce altu interesu care se-lu faca abatutu din calea cea drépta; patriotismulu celu mai curat u dicta acesta mare abnegatiune de sine.

In adeveru, eu unulu inse, o mai dicu, precum amu dis'o la inceputu, nu vedu altu in acesta de catu desvoltarea regulara a unei generatiuni feme, care si-a gasit omulu prin care se faca fapte de consciintia. Déra a spune cu deamenuntulu acestea, este a face istoria templului nostru si noi nu cutediam a o face, n'o potem face aci. Ne marginim a redice, ca Alexandru Ioanu a fostu consientiu a incarnata a generatiunii acestei.

Acum, déca in facia unui asemenea Domnu s'a gasit omeni, cari au credutu ca facu bine se grabesca momentulu acel'a, marcatu de insusi Domnulu dela suirea sa pre tronu, pentru a se da diosu de pre elu; déra s'a gasit omeni cari se isbutesc in gresit'a lorn intreprindere, nu avem de catu se deplangemu ratecirea loru, care este mai mare si de catu a nostra a totoru cati n'amu credutu ca unu Domnu romanu, bunu pentru popor, avea titluri destulu de tari la recunoscerea totora. Pentru ca noi astazi potem marturi erórea nostra, si marturisim a déca amu vediutu esindu dintre noi unu asemenea principie cu atatea calitati, care au intreprinsu si au isbutit u indeplini atatea acte mari, avem dreptulu se ne intrebamu: ce mai voiamu? Pentru ce amu fi mai dorit u noi pre altulu cineva! Alexandru Ioanu a voit u se fia fidelu voturilor divanurilor ad-hoc, noi amu sprijinitu acesta idea pana ce elu s'a suitu pre tronu, inse dupa aceea nu a mai fostu cuventu se dorim a altu-ceva mai

multu. Alexandru Ioanu, că unu simplu cetățeniu conscientiosu a potutu se dorăscă întronarea altui regim. Era noă astăzi alta nu ne remane a dice, de catu, ca învestiția, care ne remane dela Alexandru Ioanu este acăstă: că si celu mai micu dintre noi, candu se simte ca este una conscientia, pote cooperă că se se producă barbati că Alexandru Ioanu si ca de adi înainte se cautam, se nu mai cadem in acelăși erori, pentru că se nu avem a le deplange precum facem astăzi. Asia déra învestiția acăstă este forte precișă pentru viitorime.

Se o luamu in minte in faci'a acestor măscole ale lui Alexandru Ioanu, pentru ca, pentru noi in adeveru imaginea sufletului său este mai multu de catu orce, pentru noi icóna mintii săle remane intiparita in animele nóstre pentru totu-déun'a.

Iata ce amu avutu de disu in numele comitetului Iassy si cu assentimentulu delegatiunilor trame din districtele tierei miscata de adinca durere.

ROMANIA, Bucuresci, 20 Iuniu 1873.

Asta-di, 17 Iuniu, D. generalu de divisiune Ioanu Florescu, ministru de resbelu, a inspectat batalionulu de militii din Bucuresci, adresandu acestora dupa exercitie urmatorele cuvinte:

Militiani,

„Buna-vointă si zelulu ce ati arestatu la nobilă deprendere a armelor, -mi probéza ca voi sunteți convinsi, ca prin desvoltarea si întărirea puterii nóstre armate tiéra cu mai multa incredere in propriele săle forțe va pot face unu pasu înainte.“

„Nu ve vorbescu despre lege, ca-ci -mi rezervu acăstă pentru acei'a, cari nu imita exemplulu vostru. Ve multumescu militiani si urezu că, la viitoră inspectiune, efectivulu vostru se fia mai in reportu cu populatiunea capitalei.“

Apoi s'au facutu promociuni la gradulu de sergenti si caporari.

D. P. S. Aurelianu, directorulu scólei de agricultura si silvicultura dela Ferestre, membru comisiunii espozitiunii romane dela Vien'a si membru numit din partea tierei in juriulu internationale alu espozitiunii, a fostu alesu, la 4/16 Iuniu, de catre colegii sei, vice-presedinte in grupa II, secțiunea machinelor.

Cu incepere dela 19 Iuniu curentu, schimbându-se óra pornirii trenului dela Rusciuk la Varn'a, espediția pentru Constantinopole se va primi la oficiulu postale central numai pana la óra 12.

REGULAMENTULU

pentru disciplina beserică in România, votatu de sinodulu besericiei autocefale ortodoxe romane din România in sied. sa din 22 Maiu 1873, sanctionat de Domnitoriu prin decr. din 7 Iuniu 1873, nr. 1183.

(Urmare.)

Administarea episcopală.

„CAPITOLULU II.

Despre pastrarea si latirea religiunii ortodoxe.

Art. 12. Administrația episcopală privează, că adverurile besericiei ortodoxe se fia profesate, conservate si aplicate in tota curația de catu clerulu si poporulu ortodoxu. Cu deosebire, episcopii eparchiilor suntu datori a exercită acăstă privegiare atatu nemidiulocit, prin revisiuni anuale catu si prin organele date in ajutoriulu administrației besericesci.

Art. 13. Administrația episcopală se ingrijesc, că clerulu se predice cuventul lui Dumnezeu in beserică si se investe la totu casulu favorabilu pe poporulu ortodoxu credintia si evlavia sau pietatea si moralulu creștinescu.

Art. 14. In timpulu officiului divinu, preotii suntu datori se citescă prin beserică învestiții din scrierile sanctilor parinti si din cartile destinate spre acestu finit de episcopulu eparchioului. E' preotii cari au capetatu prin seminarii in destula cultura theologicală, se se autorizeze si se se indatorize a compune insusi ei învestiții poporului, acomodate cu intelegeră si trebuințele morali ale lui. Asemenea cuvinte apoi se se trimita episcopului eparchioului, pentru ca acele ce s'ar' gasi mai bune se se publice spre folosulu comunu si spre descep-

tarea emulatiunii in cleru, la predicarea cuventului lui Dumnedieu.

Art. 15. Autorisatia de a rosti predicele săle proprii in beserică, precum si de a publica orce scriere relativa la religia si beserică, episcopulu ova dă numai acelor'a din preoti, despre a caroru cunoștințe theologicalice si devotamentu catra învestiția sănătă beserică va fi convinsu, din ne-experimentia, cuviute necuvintiose său idei neconforme cu învestiția besericăi, si scandalizatore conștiinței ascultatorilor său citatorilor. In casulu opusu, totu-deauna predicele, înainte de rostire, precum si scrierile, înainte de publicare, trebuie a se revedea de episcopulu eparchioului său de persoană inadisnă insarcinată de elu.

Nu este permis personalul laice a pronunciat discursuri in besericăi său la alte ocasiuni de oficiuri religioase, fara prealabila autorisatia a episcopului eparchioului său in lipsa-i a protoereului. Preotul ce officiază este datoru a face acăstă observația predicatorului mirénu, si deca elu nu s'ar' supune, atunci, de va fi in timpulu officiului divinu, preotul va cere intervinerea autoritatii civile. Deceă officiarea se face afara de beserică, preotul in data se va retrage si va lasa responsabilitatea asupra insubordinatului.

Art. 16. Pentru a inlesni clerulu si datorinția predicatorii cuventului lui Dumnediu, si pentru mai lesnicioasa respandire a salutarilor idei de pietate si moralitate, in spiritul besericiei nóstre, se va edita unu diurnal besericescu, care va circula la tota besericile din tiéra, si in elu se voru publica cuvinte de învestiția creștina ortodoxa, aplicate la trebuințele religiose si morale ale poporului romanu, si alte articole de aceeași cuprindere. Programul acestui diurnal se va specifica de catre santul sinod.

Art. 17. Se se puna una deosebita ingrijire, că creștinii ortodoxi, se se marturisesc si se se impartăiesc cu santele taine, conformu cu învestiția besericiei.

Art. 18. Episcopulu eparchioului chibzuesce măsurile pastorale ce se voru socoti necesarii spre a nutri si desceptă in poporul simtiulu pietatii si indemnului, spre indeplinirea datorilor creștinesci, prin anume învestiții emanate dela autoritatea episcopală si circulate pe la tota parochia.

Art. 19. De asemenea este datoria clerului a feri pre creștinii ortodoxi dela totu feliulu de superstiții si retaciri, priu sfaturi atatu in beserică catu si in particulariu.

Art. 20. Fia-care beserică parochiala tine liste matriculare de numerulu creștinilor ce compunu parochia, adaugandu la ea pe toti cei din nou botezati, cu aratare anume de timpulu candu s'au botezatu, de ce preot si cine i-au fostu nasiu, de asemenea si de creștinii cununati si de cei reposati. Listele acestea se voru tienă dupa forma si regulă ce va stabili autoritatea episcopală.

Art. 21. Deceă in vre una parochia s'ar' ivi casuri de abatere dela credința ortodoxă, atunci autoritatea episcopală va chibzu, in marginea cănelor besericesci si a legilor civile, modulu de a procede spre întorcere din retacire.

Art. 22. Eterodoxii său necredinciosii, cari ar' dori se se unescă cu beserică ortodoxă, trebuie se se adreseze mai antaiu catra episcopulu local, cu cerere in scrisu insocita de dovedile trebuințiose, privitor la starea civilă. Episcopulu orondusce pe proselitu spre catechisare. Seversirea caetchisarei protoereului o aduce la cunoștința episcopului si cere deslegare de urmare.

(Va urmă.)

Noutati diverse.

Mortalitatea in Iasi face teribile progresuri. Micu si mare. lovitur de neindurata cōsa, cade că pologulu. Cu deosebire suntu la ordinea dilei mortile neprăsnice si tifusulu cu pete. — O alta bōla a datu preste sexsulu barbatescu: inflamatia gingenilor si a cerului gurei. Acăstă a devenit aproape generala. La unii trece inflamatia in urmă abtinerei dela fumat si dela mancari aspre si bauturi spirituoase; la altii se preface inse in scorbutu. Recel'a dupa asudare, la care suntem spusii prin ferbintiel'a dilei si currentele locuintelor reu grăjite, cauză asemenea multe betesiuguri si indisponiții.

Sangele de bou, unu medicament nou. Sangele de vite curendu taiate se bea in Parisu de multi bolnavi inca fumegandu. Dume tinere incredintaza ca le place mai bine sangele prășpetu de catu untura de ficatu. Unu farmacist din Parisu prepara pilule de extracte de sange de cate 3 grane, din care fia-care contine $\frac{1}{2}$ uncis sange. Boussingault exprima mirarea lui in Academii de științe, ca usulu sangelui să alimentu nu se generalisează mai multu, de vreme ce posedă totale proprietăatile albile.

Recolta Romaniei promite a fi buna, nu dicem esențiale, ca-ci in multe parti graful de racela a capatatu malura. Pe alocurea inse se speră 2-3 chile grau de pogonu. Rapitia in generă e buna. Porumbulu inse pana acumu nu promite o recolta stralucita. Pare ca aceasi recela care a produs malura l'a tinutu pe locu. Tinerul muncesce, ca-ci vede că Dumnedieu anulu acăstă l'a ajutat... Este tristu inse pentru acei'a, carii au a face cu arendasi său proprietari neomenosi, ei lucrăza mai multa pentru acestia de catu pentru densii! Candu óre se voru infinita banci agricole, pentru a protege si proprietatea cea mica?... „Cur.“

Concursu.

Din partea comunelor Giula-Varsianu si Pilumare din comitatul Aradului se scrie concursu pentru unu postu de medicu comunale cu urmatorele conditii:

Salariu anuale 800 fl. v. a. mai departe dela tota visită la paciente 20 cr. si pentru totu receptul edat de catra medici la cortelulu seu 10 cr. onorariu.

Medicul va fi datoriu a -si tienă apoteca manuala si a locu in comun'a G.-Varsianu de unde va face excursiune de două ori la septembra in comun'a vecina cu preiunctura gratuita.

Doritorii de a ocupă acestu postu, voru ave recursese sale instruite cu documentele necessare ale adresă pana in 20 Iuliu 1873 la subscrisea anuntia comunala.

In fine se observă, ca la alegere, acei dd. Doctori de medicina, cari posiedu deplina cunoștința a limbii romane, voru ave preferinția.

Datu in G.-Varsianu 30 Iuniu 1873.

Mitru Bocsie Simeone P. Desseanu jude. notariu. 1-3

„ALBINA“

Institutu de creditu si economii in Sibiu.

DD. actionari ai institutului nostru suntu rotati a respunde in 1-a Augustu a. c. rată a VIII cu cate 10 fl. de actiune, conformu provocarii din 1 Iuniu 1872 Nr. 337.

Sibiu, 30 Iuniu 1873.

1-3

Directiunea.

Cursurile

la bursa in 9 Iuliu 1873 stă astăzi:

Galbini imperatesci	—	—	fl. —	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	8 , 95	" "
Augsburg	—	—	109 , 75	" "
Londonu	—	—	112 , 30	" "
Imprumutul nationalu	—	73	75	" "
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	68	50	" "
Obligationile rurale ungare	—	77	—	" "
" temesiane	—	74	50	" "
" transilvane	—	75	—	" "
" croato-slav.	—	78	—	" "
Actionile bancei	—	987	—	" "
" creditului	—	228	—	" "

Cu nr. viitoriu intram in sem. II si la cei neprenumerati nu se va tramite diurnalul; On. Cit. suntu deci rogati a grabi cu reinnoirea abonamentului si cei in restantia a se refui.